

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

strona 7

Michał Róžański

ŁÓDZIANIE KREUJĄ

POMYSŁOWY DYREKTOR

NOWA BIBLIOTEKA

GDZIE MOJA WOLNOŚĆ? **strona 3**

AKTUALNOŚCI

NOWE
PERONY
NA KALISKIEJ

strona 4

SENIORADKA

SPRAWDZAJ
SWOJE ZDROWIE
I KONDYCJĘ

strona 6

ŁÓDZKIE LEGENDY

ŁAGIEWNICKE
CUDA

strona 10-11

KRZYŻÓWKA + SUDOKU

CHWILA RELAKSU
DLA KAŻDEGO

strona 12-13

NOWY MURAL

ZMALOWALI PRZY NOWEJ ULICY

Nowy mural ma ponad 550 metrów kwadratowych!

Łódzka galeria sztuki ulicy wzbogaciła się o kolejne dzieło. Maciej Polak i Martyn Gill stworzyli mural na przedłużeniu ul. Orlej.

Nowy wielkoformatowy obraz ma promować dobrosąsiedzki klimat. Powstał dzięki współpracy firmy Duda Development i Fundacji Urban Forms. Dewelo-

per buduje osiedle między ulicami Kilińskiego i Targową. Wzdłuż Diasfery, bo tak osiedle się nazywa, powstała nowa ulica – przedłużenie Orlej i to właśnie przy niej miesiąc temu rozpoczęły się prace nad ogromnym, bo mającym 550 mkw. powierzchnię, muralem. Projektu i realizacji podjął się duet: Maciej Polak, ilustrator i designer, którego wyrazisty styl znany jest łodzianom m.in. z popularnych prac

dla kultowej marki Pan tu nie stał, oraz Martyn Gill – artysta streetartowy, który na swoim koncie ma już współpracę przy tworzeniu muralu w przejściu podziemnym między Karolewem a Atlas Areną. Nowy obraz między ul. Kilińskiego i Targową ma być zarówno ozdobą inwestycji, jak i okazją do nawiązania sąsiedzkich znajomości. **rd**

CIEMNA STRONA MIASTA

NA SYGNALE

WJECHAŁ W BUSA I UCIEKŁ!

Na skrzyżowanie ulic Tuwima i Przędzalnianej na czerwonym świetle wpadł volkswagen i uderzył w mercedesa sprintera, którym podróżowało 17 osób. W wyniku wypadku bus zakleszczył się między budynkiem i słupem sygnalizatora.

Kierowca volkswagena i jego pasażer z małym dzieckiem uciekli z miejsca wypadku, a została tam jedynie pasażerka. 21-latkę najpierw wmałowała policjantom, że nie zna kierowcy, a w aucie znalazła się przypadkowo, korzystając z podwiezienia po zakupie psów,

które rzeczywiście siedziały w aucie.

Pięcioro pasażerów busa zostało rannych w wypadku i z urazami głowy i kończyn zostali przewiezieni do łódzkich szpitali. Psami zajął się Animal Patrol, a policjanci zaczęli poszukiwania mężczyzn z volkswagena, których dość szybko udało się namierzyć.

24-latkowi, który kierował samochodem, zostaną postawione zarzuty spowodowania wypadku i ucieczki z miejsca zdarzenia. O jego karze zdecyduje sąd.

rp

W KANAŁACH

ZWiK ma własną „telewizję”

Pracownicy ZWiK będą skuteczniej wykrywać awarie w kanałach. Spółka kupiła właśnie specjalistyczny samochód, wyposażony w kamery do podglądu podziemnej sieci.

Nowe auto jest wyposażone w dwa zestawy kamer zainstalowanych na zdalnie sterowanych wózkach. Mniejszy zestaw może przemieszczać się w rurach o przekroju zaledwie 10 cm. Każdy z zestawów posiada silne oświetlenie. Głowice z obiektywami obracają się o 360 stopni. Zestaw do inspekcji większych kanałów posiada również kamerę wsteczną. Obraz wyświetlany jest na ekr-

nach o rozdzielczości FULL HD. Kamery są przydatne do lokalizowania uszkodzonych fragmentów kanalizacji, zatorów z korzeni i z tłuszczów czy śmieci. Są wyjątkowo też skutecznym narzędziem do wykrywania nielegalnych przyłączy. Filmy nagrywane pod ziemią są pomocne w typowaniu kanałów do remontów. Kamer używa się też do odbiorów technicznych nowo zbudowanej sieci. W Łodzi jest 2150 km kanałów. Większość z nich można kontrolować tylko przy użyciu samojezdnych kamer.

Miłosz Wika

Nowy pojazd ZWiK żadnej rury się nie boi!

FOT. LODZ.PL

ŁODZIANIE WSPÓŁTWORZĄ MIASTO

CZEKAJĄ NA OPINIE

Dziś rozpoczynają się konsultacje polityki komunalnej i ochrony środowiska Łodzi. Zaplanowano spotkania, dyżury telefoniczne, a także możliwość wypełnienia internetowego formularza.

Spotkania będą trzy: 7, 8 i 9 września. Omawiane na nich będą kolejno tematy: we wtorek – gospodarka wodno-ściekowa, odpady i oczyszczanie, w środę – hałas i czyste powietrze, w czwartek – rozwój i ochrona terenów zielo-

nych, edukacja ekologiczna, ochrona zwierząt.

Wszystkie rozpoczynają się o godz. 16.00 w dużej sali obrad Urzędu Miasta Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104. Dyżury telefoniczne odbędą się 1, 2 i 3 września w godzinach 10:00–12:00.

Numery telefonów oraz formularz konsultacyjny dostępne są na stronie www.lodz.pl/decydujemy w zakładce „Trwające konsultacje”. Konsultacje potrwać do 13 września.

kubpuch

Konsultacje odbędą się w dużej sali obrad UMŁ

FOT. LODZ.PL

NOWA BIBLIOTEKA

W dawnej restauracji powstaje nowoczesna biblioteka, a w niej kawiarnia, sale warsztatowe, czytelnia oraz specjalna strefa dla dzieci i młodzieży ze Śródmieścia. Jak będzie wyglądać i kiedy zacznie swoją działalność?

Przy placu Wolności 4 powstaje nowoczesna biblioteka - „Wolność”. Miejsce spotkań, animacji i warsztatów, a także jedna z atrakcji turystycznych. Powstaje ona w miejscu dawnej azjatyckiej restauracji. - Nowa biblioteka będzie nie tylko miejscem spotkań czytelników. Na odwiedzających będą czekały animacje, warsztaty i spotkania z wybitnymi twórcami literatury. Wierzę, że Biblioteka Wolność to będzie jedno z kultowych miejsc na mapie Łodzi - mówi Jacek Grudzień, dyrektor Wydziału Kultury. Biblioteka zostanie otwarta pod koniec roku. - Myślę, że jej wnętrza miło zaskoczą wszystkich. W jednym z pomieszczeń parteru będzie sala przeznaczona dla dzieci i nastolatków, gdzie będą warunki również do aktywnego spędzenia czasu, oprócz różnych gier będą tam również ścianki do wspinaczki. Dodatkowo ta część biblioteki

umożliwi młodzieży odrobienie lekcji - będą komputery i dostęp do Internetu - zapowiada Halina Bernat, zastępca dyrektora Biblioteki Miejskiej. Na parterze budynku przy placu Wolności 4, od samego początku jego istnienia, znajdowały się kawiarnie bądź restauracje. W połowie XIX w. powstała tu słynna cukiernia Szwetysza, a po zakończeniu II wojny światowej działała tam jedna z najpopularniejszych w Łodzi restauracji - SIM. W swojej stylistyce nowa biblioteka będzie nawiązywać do historycznych klimatów. To właśnie w dawnych kawiarniach odbywały się m.in. spotkania literackie elit ówczesnej Łodzi, ale także spotkania spiskowców w ramach powstania 1863 roku. Tutaj także omawiano wystąpienia patriotyczne i wolnościowe w roku 1918. **ML**

FOT. BIBLIOTEKA MIEJSKA

Gdzie moja Wolność?

Strefa dla młodzieży

Czytelnia główna

Strefa dla dzieci

REWITALIZACJA

KOLEJNA PERŁA PRZY WSCHODNIEJ

Fasada kamienicy przy ul. Wschodniej schowa się niedługo za rusztowaniami. To znak, że jej remont przeniesie się zaraz na elewację, która stanie się piękna, jak przed laty.

Ulica Wschodnia to jeden z największych placów budowy w programie rewitalizacji. Miasto odnawia tam w sumie 8 kamienic i zmodernizowało

ulicę, która po zmianach jest dwukierunkowa i całkiem zielona, dzięki szpalerowi sporych drzew. Jednym z miejsc, gdzie praca wrę, jest plac budowy pod numerem 35. - Przewadzimy zaawansowane prace konstrukcyjne, wymieniamy stropy, wzmocnimy ściany. Mniej więcej za kwartał rozpoczniemy już prace wykończeniowe we wnętrzach. Wy-

remontowaliśmy prawie cały dach, pozostała nam jeszcze jedna połać, którą zrobimy przed zimą. Natomiast za 2-3 tygodnie ustawimy rusztowania i rozpoczniemy remont elewacji frontowej - wylicza Cezary Kozłowski, kierownik budowy. Co powstanie w kamienicy po remoncie? - 28 wygodnych mieszkań komunalnych, 4 lokale usługowe, 2 pracownie artystyczne oraz jedno mieszkanie chronione. Budynek będzie wyposażony we wszystkie media: instalację elektryczną, gazową, wodno-kanalizacyjną i oczywiście w sieć centralnego ogrzewania - mówi Olga Kassyańska z Zarzą-

du Inwestycji Miejskich. Remont nie ominie także podwórza, które zostanie zamienione w miejsce na sąsiedzkie spotkania. Nie zabraknie na nim drzew,

krzewów ani ławek. Wykonawca postawi też dwie altany i pergole. Kamienica pod numerem 35 jest jedną z trzech, którą miasto aktualnie remontu-

je. Wcześniej, poza ulicą, zakończyły się już prace w pięciu innych budynkach przy Wschodniej.

Małgorzata Loeffler
FOT.LODZ.PL

Koszt remontu kamienicy przy ul. Wschodniej 35 to blisko 10 mln zł

REKLAMA

Euro Dialog

**NIEMIECKI
ANGIELSKI
FRANCUSKI**

**KURSY
JĘZYKOWE
ZA DARMO**

Zapisy i informacje:

EuroDialog
Traugutta 18
(ŁDK) 4 piętro

42 633 59 20
531 022 422

**Dla mieszkańców
obszaru rewitalizacji
w wieku 50+ lub
z wykształceniem średnim.**

www.eurodialog.pl/rewitalizacja

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej i realizowany w partnerstwie z Miastem Łódź.

Dworzec Łódź Kaliska przechodzi właśnie remont

KOMUNIKACJA

NOWE PERONY NA KALISKIEJ

Łodzianie już mogą korzystać z odnowionych peronów na dworcu Łódź Kaliska. Na razie dwóch, ale niedługo nowy wygląd będą miały wszystkie. Na peronach 1 i 2 pojawiły się nowe ławki, wiaty, oświetlenie i oznakowanie. To duża zmiana na zaniedbanym dworcu, który właśnie jest odświeżany.

Remont Łodzi Kaliskiej to inwestycja, która związana jest z budową tunelu pod Łodzią. Stacja ma zyskać nie tylko nowy wygląd, ale także nowe tory, sieć trakcyjną i infrastrukturę.

Kiedy pod miastem zaczną jeździć pociągi, Kaliska będzie przyjmować znacznie większy ruch. Między innymi dlatego remontowany jest nieukończony od lat 70. wschodni wiadukt nad al. Mickiewicza. Prace warte ponad 300 mln zł obejmują także remont przejścia podziemnego między głównym budynkiem dworca a al. Unii. Nowe perony mają być oddane do użytku jeszcze w tym

roku, a koniec całego remontu zaplanowano na przyszły rok.

Niestety na remont bardzo zaniedbanej głównej hali trzeba będzie trochę poczekać. Budynek, który powstał na początku lat 90. i szybko stał się niechlubnym symbolem Łodzi, nie należy do prowadzą-

cych obecny remont PKP PLK, ale do PKP SA. Na szczęście widać światło w tunelu. Na początku marca PKP podpisały umowę z wykonawcą projektu przebudowy nie tylko głównej hali, ale też całego

otoczenia. Przed dworcem ma powstać między innymi rondo, które umożliwi dojazd pod wejście, a także nowy postój taksówek. Z kolei parking ma powstać w miejscu obecnego patio, od strony

północnej. PKP zapłaciły za projekt prawie 1,5 mln zł i liczą, że dworzec uda się przebudować do końca

(pj)

Dwa perony są już oddane do użytku

start: 11/10/21

DOŁĄCZ DO NAS!

Łódź
al. Kościuszki 80/82
tel. 574 682 293

Ośrodek Języka Rosyjskiego NA WOSTOK

Temat:

KURSY JĘZYKA ROSYJSKIEGO

➔ zajęcia indywidualne, kameralne grupy (3-5 osób),
bezpłatna lekcja próbna, warsztaty językowe

POZNAJ BIBLIOTEKĘ

GDZIE ONI SĄ?

REPORTERSKIE POSZUKIWANIA ZNANYCH ŁÓDZIAN

Każdy i każda z nas potrafi docenić dźwięk szeleszczącego papieru podczas lektury wciąż gającej książki. Wszyscy też znamy przyjemność, płynącą z zanurzenia się w nurcie wątków, które śledzimy z zapartym tchem. Nie każdy jednak zdaje sobie sprawę z tego, że fikcja, reportaże czy poezja mogą prowadzić naszą uwagę nie tylko między jedną przeczytaną stroną a drugą, ale także poprzez miasto!

Dzięki Tropicielowi – wielofunkcyjnej aplikacji na smartfona, w której znajdziemy gry miejskie, przewodniki turystyczne i projekty artystyczne – doświadczenie tak pogłębionej lektury jest możliwe. – Wraz z Biblioteką Miejską w Łodzi opracowaliśmy dla Was grę, w której jako wzięty reporter

musicie wędrować między różnymi oddziałami Biblioteki, aby zebrać materiały do artykułu poświęconego sławnym łodzianom i łodziankom – zachęca Adam Leszczyński z Tropicielem. – Wasze wysiłki nie zaowocują wyłącznie zdobyciem wiedzy na temat konkretnych postaci historycznych, ale przede wszystkim, dzięki przystępnej formie – wystarczy mieć smartfona z zainstalowanym Tropicielem – możecie poznać nowe, zaskakujące i nieoczywiste oblicza filii Biblioteki. – dodaje Aby dołączyć do zabawy, nie potrzeba wiele, wystarczy smartfon.

redKu

INSTRUKCJA

Aby wziąć udział w grze, wystarczy:

1. zeskanować umieszczony obok kod QR i pobrać aplikację Tropiciel,
2. zalogować się przez Facebooka, Google lub adres mailowy,
3. dołączyć do wyzwania.

„UKOCHANY Z PIEKŁA RODEM” – ALEK ROGOZIŃSKI

W księgarniach dostępna jest już nowa książka Alka Rogozińskiego. „Ukochany z piekła rodem” to pierwszy tom przygód Joanny Szmidt, autorki popularnych romansów. Główna bohaterka podczas urlopu poznaje przystojnego i młodszego od siebie fotografa, który wydaje się ucieleśnieniem jej

marzeń o wielkiej miłości. Niestety ktoś nagle niszczy romans autorki i wywraca jej życie do góry nogami. Joanna rozpoczyna śledztwo na własną rękę. Alek Rogoziński to współczesna Joanna Chmielewska polskiego kryminału – ciekawe intrygi i ogromna dawka humoru.

K

Rozwiąż zagadkę kryminalną z Joanną Szmidt

DZIEJE SIĘ W PONIEDZIAŁEK

Park Helenów w obiektywie

O godz. 18:00 w parku Helenów (zbiórka przy grocie) odbędą się warsztaty fotograficzne o tematyce „Fotozagadki i inne fotozabawy”. Będą polegać na wyszukiwaniu ciekawych obiektów w naturze oraz nauce sztuki intrygującego sposobu kadrowania. Należy przyjść z własnym aparatem fotograficznym i naładowaną baterią. Wstęp wolny. Obowiązują zapisy mailowe: foto@ulanka.net.

Festiwal kulinarny HOT&SWEET w Manufakturze

Manufaktura zaprasza łodzian na kulinarną podróż wokół niezwykłej fuzji dwóch smaków: ostrego i słodkiego. 17 restauracji w rynku zaprezentuje swoje kulinarne pomysły wokół tematu przewodniego. Festiwal trwa do 9 września (oprócz piątku i soboty). Więcej informacji na stronie:

www.manufaktura.com/wydarzenia/16524/festiwal_kulinarny_hotsweet

DZIEJE SIĘ WE WTÓREK

Wakacyjny klimat Łodzi lat 30. i 40.

O godz. 13:00 Poleski Ośrodek Sztuki Karolew (ul. Bratysławska 6a) zaprezentuje wakacyjną prelekcję z prezentacją pt. „Wakacje łodzian w stylu retro”. Słuchacze zostaną przeniesieni w wakacyjne klimaty lat 30. i 40. XX w., będzie to sentymtalna podróż ukazująca uroki wakacyjnych wyjazdów. Zapraszamy na opowieść o sposobach, w jakie nasi dziadkowie i pradiadkowie spędzali lato w mieście. Wstęp bezpłatny. Zapisy pod nr. 42 687 02 07, wewn. 21, kom. 501 939 033.

Nartorolki na Zdrowiu

O godz. 17:00 w parku na Zdrowiu (przy ścieżce biegowej na końcu parkingu zoo) odbędą się zajęcia jazdy na nartorolkach, zarówno dla osób początkujących, jak i tych mających większe doświadczenie. Bezpłatnie zapewnione będą nartorolki, buty, kijki oraz pomoc instruktora. Ważne! Należy przyjść z własnym kaskiem. Wstęp wolny. Zapisy pod numerem 501 045 877.

BADANIA PROFILAKTYCZNE

Sprawdź! Zażnij na bieżąco zdrowie i kondycję

Kończysz 60, 65 lat, zostałeś seniorem. Właściwie nic Ci nie dolega, ale przecież organizm eksploatowany przez tyle lat może wymagać interwencji lekarza. Jakie badania powinieneś wykonać? Czy powinieneś zapisać się do poradni geriatrycznej?

– Standardem, dla każdego w każdym wieku – a więc dla seniora również – jest wykonanie morfologii, która oceni stan czerwonych krwinek czy leukocytów. Jeśli w tym pierwszym, podstawowym badaniu wyjdą anomalie – to one nas nakierują na dalszą diagnostykę – mówi Anna Rżanek, lekarz w Poradni Geriatrycznej w Miejskim Centrum Medycznym „Jonschera”. Doktor Rżanek wymienia kolejne badania laboratoryjne, które konieczne należy wykonać, gdy się kończy 60 lat: badanie ogólne moczu, glukoza z krwi żyłnej na czczo oraz poziom kreatyniny, który pokaże nam wydolność nerek. Kolejnym krokiem jest badanie poziomu elektrolitów, czyli

zawartość we krwi takich pierwiastków jak sód, potas, magnez czy wapń. Do tych standardowych badań należy też lipidogram, który określa m.in. poziom cholesterolu. Lekarz geriatra sugeruje również sprawdzenie poziomu hormonu TSH, w kierunku ewentualnych chorób endokrynologicznych.

Senior, poza badaniami laboratoryjnymi, powinien wykonać szereg innych badań diagnostycznych.

– Na pewno zleciłabym EKG spoczynkowe, a następnie USG jamy brzusznej, tu koniecznie z uwzględnieniem miednicy mniejszej.

W przypadku kobiet możemy w ten sposób obejrzeć stan miednicy i jajników, a u mężczyzn pęcherza i gruczołu krokowego. Nie są to badania inwazyjne, a lekarzowi dają ogrom wiedzy. Zleciłabym też wykonanie rentgena klatki piersiowej, tzw. PA, gdy promieniowanie przenika najpierw przez tył, a potem przez przód naszego ciała oraz w pozycji bocznej. Dziś już właściwie nie ma takich profilaktycznych badań RTG klatki piersiowej, a pacjenci mają wiele zaniedbanych schorzeń – choćby wynikających

z palenia papierosów. Poleciałabym też wykonanie badania kału na zawartość krwi utajonej – dodaje dr Rżanek.

Pamiętajmy, że wszystkie podstawowe badania laboratoryjne, RTG, USG czy EKG wykonamy bezpłatnie, ze skierowaniem od lekarza pierwszego kontaktu.

– Gdy skończymy 65 lat, nasz lekarz rodzinny może też nas skierować do poradni geriatrycznej. Tu naszym pacjentem zajmujemy się całościowo, holistycznie, choć oczywiście korzystamy z konsultacji kardiologa, endokrynologa i każdego

innego koniecznego specjalisty. Pamiętajmy bowiem, że lekarz danej specjalizacji leczy nas z jednej konkretnej choroby, zaś my, geriatrzy, staramy się skorelować ze sobą

np. sześć różnych chorób i znaleźć rozwiązanie, gdy lek, powiedzmy na ciśnienie, nie współgra z medykamentem brany na stawy.

I drogi seniorze, pamiętaj, gdy lekarz rodzinny wysyła Cię do geriatry, to nie ma się co obrażać. To nie oznacza, że jesteś już tak stary, a wręcz przeciwnie – bardzo często jesteś

dziarski, sprężysty, a lekarz mojej specjalizacji pomoże Ci utrzymać się w znakomitej formie jeszcze wiele, wiele lat – zachęca Anna Rżanek.

Renata Nowak

Boisko, laboratorium chemiczne, winda, siłownia, a nawet kino – wszystko to powstało w Szkole Podstawowej nr 26 przy ul. Pogonowskiego w Łodzi. Powstało dzięki pieniądzom z Budżetu Obywatelskiego, ale przede wszystkim dzięki dyrektorowi szkoły – Michałowi Różańskiemu. Pomysłowy dyrektor robi wszystko, by dzieci z radością przychodzili do szkoły.

Kilkanaście lat temu podstawówka przy ul. Pogonowskiego była szkołą podobną do każdej innej. Sale lekcyjne, korytarze, szatnie, stolówka – niczym się nie wyróżniały. Dziś dzieci mogą korzystać z nowoczesnych sal – chemicznej i językowej, powstała winda dla osób z niepełnosprawnościami, w wolnych chwilach lub na zajęciach WF-u można poćwiczyć na siłowni lub też na zewnątrz, na boisku. Ale prawdziwą gratką dla dzieciaków jest kino, zrobione w szkolnej piwnicy, w pomieszczeniu po dawnej kotłowni.

– Kino, trochę wynikało z moich zainteresowań pozaszkolnych, znalazłem miejsce w szkole, które już do niczego się nie nadawało. Najpierw był pomysł na pracownię audiowizualną, ale potem wpadliśmy na pomysł, że przecież możemy zrobić prawdziwe kino, z możliwością projekcji, z prawdziwymi fotelami kinowymi – mówi Michał Różański, dyrektor SP nr 26.

Powstał projekt, który w głosowaniu wybrali łodzianie. Rozpoczęła się przebudowa starej kotłowni i realizacja inwestycji – najmniejszego w Łodzi kina. Kino, które powstało, ma zaledwie 26 miejsc. Ozdobą kinowej sali jest stary projektor. Pierwszy seans w kinie „Kotłownia” odbył się w 2016 roku.

Laboratorium chemiczne w SP 26

SZKOŁA MARZEŃ

POMYSŁOWY dyrektor

Kino ma 26 miejsc

Korzystały z niego nie tylko dzieci z podstawówki, ale także organizowane były tu popołudniowe seanse dla dorosłych. – Po pewnym czasie zaczęła się gromadzić wokół kina „Kotłownia” grupa filmoznawców, ludzie zaczęli zostawać w tym kinie i dyskutować, wymieniać poglądy, kino zaczęło być własnym życiem – cieszy się Michał Różański. Kino jest barwnym i chętnie odwiedzanym miejscem. Od momentu jego powstania, były w nim

pokazy filmowe, klub dyskusyjny, nakręcono dwa teledyski. – Kiedy coś się w szkole dzieje, kiedy powstają nowe projekty, to wytwarzają się endorfiny, mnie to mega cieszy, to daje megafrajdę i megasatysfakcję, kiedy mamy możliwość wpływania na okolice. Poza tym ci ludzie tutaj, rodzice tych dzieci, okoliczni mieszkańcy, uwierzyli, że mają moc sprawczą, że oni też mogą coś zmienić. To jest szalenie ważne – przyznaje pomysłowy dyrektor. Dlatego Michał Różański chętnie wykorzystuje wszelkie możliwe sposoby, by pozyskać dodatkowe środki na szkołę – kiedy jest ogłaszany konkurs na mikrogranty, korzysta z mikrograntów, kiedy budżet obywatelski – namawia rodziców, by składali wnioski. W tegorocznym budżecie także powstał projekt – właśnie dla najmniejszego kina w Łodzi – „Staropoleski Klub Filmowy Kotłownia”. RUT

FOT. ARCHIWUM

INFO

BUDŻET OBYWATELSKI

- TRWA IX EDYCJA ŁÓDZKIEGO BUDŻETU OBYWATELSKIEGO
- ŁODZIANIE ZŁOŻYLI 1063 WNIOSKI
- ETAP GŁOSOWANIA ROZPOCZNIE SIĘ 1 PAŹDZIERNIKA
- DO ROZDYSPONOWANIA JEST 26 MLN ZŁ
- WYGRANE PROJEKTY BĘDĄ REALIZOWANE W PRZYSZŁYM ROKU

Michał Różański w 2017 roku promował Budżet Obywatelski

Witaj szkoło! (nareszcie)

Dla ponad 60 tysięcy uczniów szkół prowadzonych przez samorząd 1 września oznacza powrót do normalności, czyli lekcje w klasach, z nauczycielem przy tablicy, koleżankami i kolegami w ławkach obok. Oczywiście nadal będą obowiązywać wytyczne sanitarne, czyli dystans, dezynfekcja, maseczki, wietrzenie sal, ale zarówno uczniowie, jak i nauczyciele cieszą się, że spotkają się w szkole, a nie przed monitorem komputera.

Dezynfekcja rąk przed wejściem do szkoły, maseczki, wietrzenie sal, obowiązkowe dezynfekowanie sal lekcyjnych po zajęciach, półtorametrowy dystans między uczniami – to podstawowe zalecenia sanitarne, jakie przekazało do szkół Ministerstwo Edukacji i Nauki.

– To kolejny rok szkolny z pandemią, więc mieliśmy czas oswoić się ze stosowaniem zaleceń sanitarnych. Nic nowego w tym roku się nie pojawiło, nadal obowiązuje dezynfekcja, dystans i maseczki, mamy to wszystko przećwiczone – mówi Magdalena Prokaryn-Dynarska, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 1.

W „jedynce” rozpoczęcie roku szkolnego jest zaplanowane na dwie tury: młodsze i starsze klasy oddzielnie. Identyfikacja będzie z rozpoczęciem lekcji: starsi będą zaczynać o godz. 8.00, młodszy pół godziny później, dzięki czemu uda się uniknąć porannego tłoku w szatni. Dzwonki w szkole są wyłączone, a na przerwy uczniowie będą wychodzić grupami. Obiady każda klasa będzie jadła w „swoich” godzinach, zajęcia wychowania fizycznego – o ile pogoda pozwoli – będą się odbywać na zewnątrz.

– Każda klasa będzie mieć lekcje w jednej sali, nauczyciele będą do nich przychodzić – dodaje dyrektor SP 1.

– Rodzice najmłodszych dzieci wiedzą, że mogą wchodzić na teren szkoły w maseczce, po zdezynfekowaniu rąk i co ważne: pojejdą.

W Zespole Szkół Rzemiosła niemal wszyscy nauczyciele są zaszczepieni i co bardziej istotne, także znakomita większość uczniów skorzystała z możliwości zaszczepienia. A wszystko przez specyfikę placówki, w której uczniowie mają już zajęcia praktyczne u pracodawców.

– A ci wymagają szczepień, więc nasi uczniowie niejako byli do tego zmuszeni – mówi Marcin Józefaciuk, dyrektor Zespołu Szkół Rzemiosła. – U nas zalecenia sanitarne będziemy stosować z rozwagą, bo niektóre lekcje zawodu wykluczają stosowanie maseczek czy naukę w jednej sali lekcyjnej. Dyrektor podkreśla, że oczywiście bezpieczeństwo i zdrowie uczniów są dla niego kluczowe, ale zaznacza, że ministerialne rekomendacje czasami mijają się z realiami, dlatego będą wdrażane, ale zgodnie ze specyfiką poszczególnych zajęć.

Każda łódzka placówka ma własny regulamin sanitarny,

w którym uwzględni swoje warunki lokalowe, liczbę uczniów, posiadanie lub brak kuchni, itp. Inaczej planuje się na przykład obiady w szkole, która ma własną kuchnię, a inaczej tam, gdzie jest catering. Identyfikacja jest z lekcjami wychowania fizycznego, np. Szkoła Podstawowa 173 jest zlokalizowana w parku, więc kilka klas jednocześnie może mieć zajęcia na zewnątrz, bez obaw o ewentualne narażenie innych na zakażenie, jeśli którykolwiek z uczniów był chory bezobjawowo.

Dyrektorzy placówek apelują do rodziców i jednocześnie przypominają, aby ci nie przyprowadzali dzieci do szkoły, jeśli te mają drobne nawet objawy infekcji, np. katar, kaszel czy niewielką gorączkę. Dla dobra dzieci, nauczycieli oraz samych rodziców, bo od rozwagi i rozsądku dorosłych będzie zależeć w dużej mierze, czy rozpoczynający się rok szkolny zakończy się w szkole czy konieczne będzie przejście na naukę zdalną. A tego nie chcą ani uczniowie, ani nauczyciele.

Uroczyste miejskie rozpoczęcie roku szkolnego w tym wyjątkowo 3 września o godz. 12 w Szkole Podstawowej nr 81.

MP

Początek roku szkolnego zaplanowano wyjątkowo na 3 września

FOT. ŁÓDŹ.PL

Każda szkoła indywidualnie zorganizuje zajęcia tak, aby spełnić pandemiczne wytyczne

Poza salami lekcyjnymi będzie obowiązek noszenia maseczek

KOMUNIKACJA PO WAKACJACH

Zmiany w kursowaniu MPK

Z początkiem roku szkolnego znikają wakacyjne rozkłady jazdy, a na trasach linii autobusowych i tramwajowych pojawią się zmiany.

Początek września to tradycyjnie mała rewolucja w kursowaniu komunikacji miejskiej. Wprowadzone pod koniec czerwca wakacyjne rozkłady jazdy przestają obowiązywać.

Z większych wrześniowych nowości odnotować należy wprowadzenie kursów linii 68 na wyremontowaną ul. Mierzejową na Rudzie Pabianickiej, otwarcie dla ruchu po remoncie ul. Kotoniarskiej na Młynku, a także zbliżające się końce remontów na al. Politechniki na skrzyżowaniu z ul. Obywatelską oraz na

koniec prac na ul. Legionów, które prowadzili wodociągowcy.

TAnd

Koniec wakacji oznacza powrót do „szkolnych” rozkładów jazdy

FOT. LODZ.PL

INFO

Linia 5 wznowi kursowanie na trasie: Karolew (w weekendy z Retkini)-Teofilów. Zakończone zostaną prace kanalizacyjne na ul. Legionów.

Linia 15 kursować będzie od 1 września do połowy września na trasie: Telefoniczna-Karolew. W połowie września zakończą się prace na skrzyżowaniu Politechniki/Obywatelska i tym samym wróci linia 15 na swoją trasę na Kurczaki.

Linia 50 kursować będzie w dwóch wariantach B i C do Rzgowa. W zastępstwie linii 50A kursować będzie po ul. Pabianickiej i Rudzkiej linia 68.

Linia 53D – uruchomione zostaną kursy szkolne, realizujące podjazd do przystanku Janosika-Wyżyna. Linia 63 zmieni swoją trasę ze względu na prace kanalizacyjne na ul. Pokładowej. Kursować będzie na trasie: dworzec Łódź Chojny-Piastów Kurak.

Linia 68 zmieni swoją stałą trasę i kursować będzie z Retkini na pl. Niepodle-

głości przez ul. Mierzejową, gdzie, dzięki przebudowie drogi, uruchomiona zostanie komunikacja miejska.

Linie 69A i 69B wspólnie kursować będą co 10 min w godz. 5:30-8:30 i 13:30-17:30. W połowie września zakończą się prace na skrzyżowaniu Politechniki/Obywatelska i wrócą na swoją trasę w tym rejonie.

Linia 70 kursować będzie co 10 min w godz. 6:00-18:00.

Linia 71A i 71B wróci na swoją stałą trasę przez ul. Śląską i Kotoniarską. Nie będzie kursowała linia Z71. 1 września otwarta dla ruchu zostanie ul. Kotoniarska przy Młynku.

Linia 74C wróci na trasę z pl. Niepodległości do Skłodowskiej-Curie w związku z przywróceniem tramwajów na ul. Legionów. Linia 81 kursować będzie co 10 min w godz. 5:30-8:30 i 13:30-17:30.

Linia 84A – uruchomione zostaną kursy szkolne przez ul. Wersalską.

Linia 85 kursować będzie w dni robocze co 40 min, a w weekendy pozostanie z częstotliwością 20-minutową.

Linia 86B wróci na trasę z Retkini do pl. Barlickiego w związku z przywróceniem tramwajów na ul. Legionów. Kursować będzie na trasie Retkinia/Kusocińskiego-pl. Barlickiego.

Linia 92B realizująca podjazd do zakładów pracy przy ul. Jędrzejowskiej zatrzymywać się będzie na dodatkowym przystanku Compal.

Linia 96 kursować będzie jak wcześniej w dwóch wariantach A i B w dni robocze, natomiast w weekendy w jednym wariantcie C.

Linia 96A kursować będzie z Teofilowa na Janów.

Linia 96B kursować będzie z Teofilowa do pętli Widzew Stadion.

Linia 96C kursować będzie z Teofilowa na Janów.

Linia 241 zmieni swoją trasę w Pabianicach w związku z zamknięciem ul. Zamkowej.

Niektóre linie pojedą nowymi trasami

FOT. LODZ.PL

LEGENDY ŁÓDŹKIE

Łagiewnickie cuda,

Jedna z nich mogła być miejscem uzdrowień. Być może jej budowę spowodowały objawienia świętego Antoniego. A może powstały po prostu przez zrzadzenie losu, a ich fundator uznał, że za rzekomo wysłuchane modlitwy należy się odwdziżyć? Jaka nie byłaby historia drewnianych kapliczek w Lesie Łagiewnickim, pewne jest jedno – to najstarsze zabytki zachowane na terenie Łodzi.

Kapliczek w Lesie Łagiewnickim początkowo było sześć, ale cztery z nich zostały zniszczone przez Niemców podczas II wojny światowej. Na szczęście kapliczka św. Antoniego przetrwała wojenną zawieruchę, podobnie jak ta imienia świętych Sebastiana i Rocha.

Cudowne miejsce

Dziś nadal, choć już nie tak licznie, płyną do nich wierni i turyści. Płynie także woda w źródle studni kapliczki św. Antoniego. Czy ma moc uzdrawiającą? Warto przekonać się samemu. Nawet jeśli na miejscu nie doznamy cudu z rąk samego św. Antoniego, to z pewnością objawi nam się otaczający obiekt piękny i rozległy Las Łagiewnicki. Jest on nie tylko najrozleglejszym terenem rekreacyjnym w naszym mieście, ale przy okazji jednym z największych lasów miejskich w całej Europie. Warto pamiętać, że niektóre cuda świata mamy na wyciągnięcie ręki i nie zawsze musimy pielgrzymować setki czy ty-

siące kilometrów, by odkryć prawdziwe piękno.

Legenda o człowieku bez serca

Legendy o łagiewnickich kapliczkach sięgają XVII wieku. Jedna z nich zaczyna się drastycznie – od Jerzego z Beldowa, przedstawianego jako człowiek surowy, nierzadko okrutny. Czy faktycznie chłop, który osmieszył się ukraść karpie z pańskiego pola, zakatował kiedyś i pozbawił życia? Nie wiadomo. Podobnie jak nie wiemy, czy rzeczy-

wiście u schyłku żywota Jerzego dręczyły koszarne wizje, niechybnie spowodowane wyrzutami sumienia. Po swojej śmierci w 1669 ukazywał się swoim bliskim, pokutując za grzech zabójstwa.

Złamana obietnica

Pojawiającego się w okolicy ducha śmiertelnie przeraził się dziedzic Łagiewnicki, Samuel Żeleski. Przeraził tak bardzo, że czym prędzej sprowadził na miejsce ojców reformatorów z okolicznych wiosek, m.in. z Brzezin. Ci wyświęcili dwór, ale kiedy zaproponowali Żeleskiemu wzniesienie kaplicy św. Antoniego, ten poskąpił grosza i z danego słowa się nie wywiązał.

Inna wersja mówi, że Samuel od początku nie wziął sobie do serca okrucieństwa, jakie rozlało się wcześniej na tej ziemi. I nic w tym dziwnego, bo sam nie był panem łaskawym. Kiedy jego hodowla była znacznie ucierpiała,

Ottar w kapliczce pw. świętych Rocha i Sebastiana

przypisał to...

czarom. Na rzekomych guślarkach mścił się srodze, męcząc je i topiąc. Nielatwo było przemówić mu do serca, ale wreszcie jednemu z jego krewnych ta

sztuka się udało.

Nie był to oczywiście koniec historii. Zarzuciwszy śledztwa w sprawie czarów, Samuel wziął się za ekonomiczne podwaliny swojej posiadłości i postanowił zbudować młyn, w jego opinii pewniejszej inwestycji niż narażone na choroby, a pewnie i guśla, krowy oraz byki. Głównym budowniczym mianował Jerzego, bogobojnego cieślę z okolicy. W trakcie budowy znów dał o sobie znać porywczy charakter Żeleskiego – dziedzic z całą surowością karał swojego pracownika za wszelkie błędy i niedopatrzania, a o te było nietrudno, Samuel

Według dawnych zapisków i wielu późniejszych opinii woda w kapliczce św. Antoniego ma właściwości uzdrawiające

LEGENDY ŁÓDŹKIE

czyli co ma karp
do kapliczki

W przepięknym miejscu,
w sercu Lasu Łagiewnickiego
możemy podziwiać
zabytkowe kapliczki

słynął wszak z wysokich wymagań.

Na ratunek święty

Co pozostało Jerzemu? Modlitwa. Ratunku przed porywczym pracodawcą szukał u św. Antoniego, zanosząc do niego modły nawet w czasie budowy młyna. Tu legendy są już bardziej zgodne: poruszony błaganiami cieśli święty objawił się nie tylko Jerzemu, ale też jednemu z młodych czeladników, a wreszcie i samemu Żelekiemu. Teraz już nie było

odwrotu: ziemianin musiał wrócić do swoich przyrzeczeń i zdecydował o budowie kapliczki.

Był rok 1676. Samuel słubował w Częstochowie wznieść odpowiedni budynek i tym razem zabrał się żwawo do pracy. Niedługo potem w Łagiewnikach pojawiła się drewniana kapliczka, w której zawiesz obraz św. Antoniego. Na miejsce sprowadzono franciszkanów, bo to w ich stroju miał pojawić się święty. Zaraz po nich na miejsce zaczęły uda-

wać się zastępy wiernych – bynajmniej nie w celach wyłącznie turystycznych. Legendy głoszą, że kapliczka stała się miejscem licznych uzdrowień. To, co dla jednych okazało się cudem, dla innych było solą w oku. Do tych drugich miał należeć proboszcz zgierski, który toczył spór o to, by w łagiewnickiej kapliczce nie można było odprawiać nabożeństw. Niczego jednak nie wskórał, było już zwyczajnie za późno. Sława łagiewnickich uzdrowień rosła,

a sprawie zaczęły bacznie przyglądać się najwyższe kręgi duchowne.

Do gry wchodzi Watykan

Podobno aż cztery razy specjalne komisje przesłuchiwały świadków i badały dowody, próbując dociec prawdziwości cudów. Ostatecznie Łagiewniki przez watykańskich urzędników zostały ogłoszone miejscem cudownym. I jeśli wcześniej do Łodzi płynął strumień wiernych, to teraz ten stru-

mień przemienił się w rwący potok. Stało się jasne, że skromna kapliczka nie udźwignie takiej masy ludzkiej. Dlatego w jej miejscu wybudowano drewniany kościół, a samą kapliczkę przeniesiono. Niebawem w okolicy zaczęły powstawać kolejne kapliczki, ale ich historie nie skończyły się już tak dobrze, jak ich najstarszej krewnej.

Mikołaj Jaskinia
FOT.LODZ.PL/FREEPIK

Stronę przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce serii Krzyżówek z Koroną

Dopływ Wisły Polski wokalista	Przedporcie Emil, pisarz	Przebiegalnia w teatrze	Dzieli się na ery Potrawa z ryżu		"... krwi", dzieło J. Londona	Beniaminek	7	Śpiewała "Człowieczy los"	Leczy zaburzenia słuchu	Główny punkt imprezy	... de Janeiro, miasto	Pracownia artysty
									Rośnie w dzieży		Stolica Georgii	
Dopełnienie czegoś				9	Gliniany flet	Baba od Sezamu		Dopływ benzyny			Bawi cudze dzieci, piastunka	Bohater eposu Wergiliusza
						Cenzurka wyrobu			Metropolia Mali	Obok Mazur		
Dawna duża moneta srebrna	Ognisko w górach	W parze z podażą	1	"Sami ...", polska komedia	Zaprawa do serów			Wkładanie np. kłapek		2		4
	W środku wiśni				Spazm	Pajęczycica z bajki	10			Jon ujemny		
					Tina, piosenkarka			Zmowa milczenia w mafii				Kosmate nakrycie łóżka
Kapitan po awansie	Pensja, płaca					"... cienia" Conrada				Lewa ręka		
					Pozytywna cecha charakteru			Nazwa greckiej litery		8	Janek z serialu	6
Gołąbek z lasu	Płynie przez Londyn											
						Kovač, chorwacki trener piłkarski					Był nim Geronimo	

Rozwiązaniem jest tytuł filmu.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

SUDOKU ŁATWE

				6		1	8	2
1					8			
	2		1					
3	4				2			9
9	7			4			5	6
2			9				4	1
					1		6	
			7					3
4	5	8		2				

SUDOKU ŚREDNIE

		3	4	7		8	9	
	6	1			9			
		2			5		3	8
	5						2	
8	7		9			6		
			8			5	7	
	1	7		2	6	9		

„Krzyżówki z Koroną”
-DOSKONAŁE O KAŻDEJ PORZE ROKU

KORONA

Lżejszy od węgla Dziela badacza	Zdjęcie Część długu	Wyspy z wiersza Brzechwy	Rodzaj diody Szafrany		Włoski dom mody	Mąż Yoko Ono	Płyną nim ścieki	Joanna, królowa Anglii	Bezmyślny widz Adnotacja dodana do tekstu	Tomasz, muzyk jazzowy
		15		Wyznacza kurs płynącego statku		8	Dziennik w kiosku		1	
Notre Dame w Paryżu	12			Damski strój na plażę	Narząd węchu	Foka obrączkowana			Bogatka, czubotka lub modra	5
2			Cytryna lub jabłko	6	13		Książka elektroniczna	Kochał Dalidę	Kula, granat	Miejsce składania ofiar kultowych
Margaret od kosmetyków	Bez przed domem	9	Był nim Konarski	Wzburzona woda		11	Rumowisko			
	Gadający ptak				Imię Tyszkiewicz			Uparte zwierzę		14
			Knajpa z westeronów							Ciemna część doby
Makata na ścianie	Solenizantka z 6.05				Minerał, odmiana chalcodonu	10		Obraz w cerkwi		
			Czasem leci w pończosze				Rodzaj lasu liściastego		Konto osobiste w banku	
7										
Słodki ziemniak	Wyrabia końską uprząż				Świecąca reklama nad sklepem			Pędzel do smoly		3
										4

Rozwiązaniem jest tytuł filmu.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Stronę przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce serii Krzyżówek z Koroną

TU NAS ZNAJDZIESZ

W PONIEDZIAŁKI, ŚRODY I PIĄTKI

DARMOWA GAZETA „ŁÓDŹ.PL” JEST DOSTĘPNA W MIEJSCACH:

- **Każda miejska biblioteka**
  - Sprawdź adresy na WWW.BIBLIOTEKA.LODZ.PL
- **Wszystkie miejskie przychodnie**
- **Delegatury Urzędu Miasta Łodzi**
Zachodnia 47, Politechniki 32, Krzemieniecka 2, Piotrkowska 153, Piłsudskiego 100
- **Manufaktura**
  - przy punkcie informacji oraz wejściu do strefy Kulinarium (restauracje)
- **Poleski Ośrodek Sztuki** Bratysławska 6a
- **Ośrodek Kultury Górna** Siedlecka 1
- **Aquapark Fala Aleja Unii Lubelskiej** 4
- **Widzewskie Domy Kultury:**
  - Dom Kultury „502”, A. Sacharowa 18
  - Dom Kultury „Ariadna”, Niciarniana 1/3
  - Dom Kultury „Widok”, J. Piłsudskiego 133
- **Bałucki Ośrodek Kultury** Limanowskiego 166
- **Galeria Handlowa „Jagienka”** (ul. Jagienki 34)
- **Rynek Bałucki**
- **Rynek Maratońska**
- **Rynek Pionier** (ul. gen. Dąbrowskiego 91c)
- **Rynek Przybyszewskiego** 147
- **Rynek ul. Wielkopolska**
- **Zielony Rynek (Barlicki)**
- **Wydział Komunikacji** Smugowa 30/32
- **Ogród Botaniczny** Krzemieniecka 36/38
- **Palmiarnia** Piłsudskiego 61
- **Łódzka Organizacja Turystyczna** Piotrkowska 28
- **Centrum Obsługi Karty Łodzianina** Piotrkowska 87
- **Łódzkie Centrum Kontakt z Mieszkańcami** Piotrkowska 110
- **Hotel „Bedrooms”** Piotrkowska 64
- **Gukiernia Dybalski**
Piotrkowska 56, Piotrkowska 102A, Jaracza 5, pl. Wolności 9, Tatrzńska 42/44, Ciołkowskiego 9, Nastrojowa 8, Armii Krajowej 36, Szpital im. Barlickiego, Rojna Rynek Malus, CH Central, Zgierz (Długa 69, Czarna 3/9)

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

SKRZYNKI Z DARMOWĄ GAZETĄ

FOT. ŁÓDŹ.PL

Na łódzkich ulicach pojawiły się wysokie, czerwone skrzynki.

Jest ich 30 i stoją na najczęściej uczęszczanych przystankach tramwajowych i autobusowych. To są dystrybutory z naszą gazetą „Łódź.pl”. W środku znajdziecie najnowsze wydania gazety, zupełnie za darmo. Aby wyjąć egzemplarz „Łódź.pl” ze skrzynki, wystarczy złapać uchwyt, odchylić klapę i zabrać jeden z numerów. Pojemniki są codziennie rano uzupełniane o nowe egzemplarze, a jeśli zdarzy się, że są puste, oznacza to, że nakład naszej gazety już się wyczerpał. RD

Złap za uchwyt, odchyl klapę i weź gazetę „Łódź.pl”

UWAGA

Gazetę znajdziesz w autobusach i tramwajach MPK na głównych liniach

PEWNA WYGRANA ŁÓDZIAN w Olsztynie

ŁKS w końcu wygrał wysoko i pewnie

ŁKS wysoko pokonał ostatni w tabeli Fortuna 1. Ligi Stomil Olsztyn 3:0. Mimo że taki wynik nie powinien być zaskoczeniem, to jest to na pewno bardzo cenne zwycięstwo, bo łodzianie nie wygrali spotkania od dwóch kolejek.

W pierwszej połowie łodzianie od początku starali się stworzyć zagrożenie dla bramki Stomilu. Bardzo szybko przyniosło to efekty.

Już w 10. minucie wynik otworzył niepilnowany w polu karnym Sobociński, który po dośrodkowaniu z rzutu wolnego głową skierował

piłkę do siatki. Po gołu ŁKS nieco osłabł, a gospodarze zaczęli przeważać.

Sił wystarczyło im jednak na nieco ponad 15 minut. W końcówce wykorzystali to elkaesiacy, którzy znów zdobyli gola po stałym fragmencie gry. Rzut wolny wykonał Trąbka – podał do Szeligi, a ten główkując, dał łodzianom dwubramkową przewagę. W drugiej połowie znów przeważał ŁKS, ale okazał się mniej skuteczny niż w pierwszej części spotkania. Niewykorzystanych

okazji było co najmniej kilka – mieli je Moreno i Szeliga. Gospodarze jednak nie dawali za wygraną i również kilka razy mogli liczyć na gola. Całe szczęście okazali się nieskuteczni, mimo dobrych okazji. Łódzcy kibice mieli prawo łapać się za głowę. Wynik spotkania w ostatniej minucie regulaminowego czasu gry ustalili Janczukowicz, który

wykorzystał dokładne podanie Pirulo, kopnięciem posyłając piłkę do bramki. Rycerze Wiosny przywożą z Olsztyna bardzo cenne punkty, które pozwalają nie tracić dystansu do czołówki tabeli i ze spokojną głową myśleć o kolejnych zawodach. Cieszy poprawa skuteczności, co do tej pory było największą bolączką podopiecznych Kibu Vicuñy.

JB

FOT. ŁUKASZ GROCHALA / CYFRASPORT

TABELA FORTUNA I LIGA M G PKT

1. Korona Kielce	6	10:2	18
2. Widzew Łódź	6	14:6	15
3. Miedź Legnica	6	11:3	14
4. ŁKS Łódź	6	11:6	11
5. Chrobry Głogów	6	8:4	10
6. Arka Gdynia	6	9:6	10
7. Odra Opole	6	7:9	9
8. Podbeskidzie B-B	6	8:6	9
9. Sandecja Nowy Sącz	5	5:6	7
10. Resovia Rzeszów	6	5:6	6
11. GKS Jastrzębie	6	6:8	6
12. GKS Katowice	6	7:11	6
13. GKS Tychy	5	3:6	5
14. Górnik Polkowice	6	7:12	5
15. Zagłębie Sosnowiec	5	8:9	4
16. Skra Częstochowa	5	4:7	4
17. Puszcza Niepołomice	6	4:11	4
18. Stomil Olsztyn	6	1:10	0

AWANS BARAŻE SPADEK

Tabela na 29.08.2021 godz. 17:00

Widzew był jednak stroną przeważającą, stwarzał więcej okazji i w 81. minucie przypieczętował zwycięstwo. Patryk Mucha huknął jak z armaty z około 25 metrów, bezradny bramkarz nie wiedział, jak ma interweniować, kiedy piłka przelatywała obok jego głowy. Do końca meczu widziewiaci kontrolowali grę i utrzymali zwycięstwo.

PB

WIDZEW ŁÓDŹ vs GÓRNIK POLKOWICE

4:2

Letniowski (18')
Guzdek (46')
Tanżyna (57')
Mucha (81')

Piątkowski (16', 60 k.)

To po takich meczach dzieciaki zakochują się w piśmie nożnej. W starciu Widzewa z Górnikiem Polkowice było wszystko – zwroty akcji, piękne gole, parady bramkarzy i płynna gra. Piłkarze stworzyli prawdziwy spektakl przy al. Piłsudskiego 138.

Kibice nie zdążyli jeszcze dobrze rozsiaść się na trybunach, a gola mógł strzelić Mateusz Michalski. Rajd prawą stroną przeprowadził Bartosz Guzdek, dograł do środkowego pomocnika, jednak ten uderzył prosto w Marcina Furtaka – bramkarza gości. Z upływem czasu to Górnik zaczął zdobywać przewagę, wykorzystując słabą mobilność obrońców. W jednej z takich akcji Eryk Sobków dograł do Mateusza Piątkowskiego,

Marek Hanousek (30 l.) królował w środku pola

a ten łatwo wymanewrował Tomasza Dejewskiego i strzelił gola. Goście jednak nie cieszyli się długo

WIDZEW wciąż niepokonany U SIEBIE

z prowadzenia. Po dośrodkowaniu z prawej strony piłka została wybita przed pole karne i trafiła do Juliusza Letniowskiego, który strzałem z pierwszej piłki wyrównał stan meczu. W 23. minucie mogło być 2:1 dla przyjezdnych. Kolejny raz duet Sobków-Piątkowski rozpracował defensywę widziewiaków, jednak Jakub Wrąbel broniąc fantastycznie strzał i dobitkę, uchronił zespół przed stratą gola. Im bliżej gwiazdka sędziego kończącego połowę, tym bardziej beniaminek pierwszej ligi zaczął oddawać pole, jednak Widzew nie potrafił z tego skorzystać. Druga połowa od początku do końca to świetne widowisko. W 46. minucie

Letniowski zagrał do Stępińskiego, ten płasko podał w pole karne do Guzdeka, a młody napastnik plasowanym strzałem umieścił piłkę w siatce. Dziesięć minut później padł kolejny gol dla Widzewa. Daniel Tanżyna przebiegł niepilnowany 20 metrów i silnym strzałem z daleka nie dał szans Furtakowi. Górnik nie słał jednak bronii. W 59. minucie Stępiński odbił piłkę ręką w polu karnym, sędzia bez wahania wskazał na 11. metr, a karnego na gola zamienił Piątkowski.

Juliusz Letniowski (23 l.) zdobył przepiękną bramkę na 1:1

FOT. MARCIN BRYJA

Najlepsze ligi na kontynencie wystartowały. Grupy Ligi Mistrzów i Ligi Europy rozlosowane. Sporo zmian zaszło w topowych europejskich klubach. Zawodnicy „niesprzedawalni” jednak zmienili barwy, a dawne potęgi mogą być w tym sezonie średniakami.

Jak na tle europejskiej piłki wygląda Polska? Nie najlepiej. Jedynie Legii Warszawa udało się awansować do fazy grupowej Ligi Europy. Do samego końca o grę w Lidze Konferencji walczył Raków Częstochowa. Podopieczni Marka Papszuna ulegli jednak na ostatnim etapie belgijskiemu Gent. A co się dzieje u najlepszych?

La Liga bezżębna

Raptem kilka sezonów temu liga hiszpańska mogła poszczycić się dwoma najlepszymi piłkarzami na świecie, a być może i w historii. Leo Messi i Cristiano Ronaldo seryjnie nekali swoich rywali. Ten czas jednak minął. W 2018 roku Portugalczyk postanowił kontynuować swoją karierę we włoskim Juventusie. Ta przygoda jednak również się skończyła i czterokrotny zdobywca Złotej Piłki FIFA wrócił do Manchesteru United. Z Messim historia wyglądała inaczej. Argentyńczyk chciał pozostać w Barcelonie i pomóc jej wyjść z kryzysu zarówno sportowego, jak i finansowego. Na drodze stanął jednak olbrzymi dług katalońskiego klubu oraz hiszpańskie przepisy. Obecnie „Atomowa Pchła” jest zawodnikiem francuskiego PSG. Kibice wyczekiwali na podbój Ligi Mistrzów „tridente” Messi-Neymar-Mbappe,

jednak wiele wskazuje, że mogą obejść się smakiem. Ten ostatni bliski jest transferu do Realu Madryt. Królewscy są zdeterminowani, aby pozyskać napastnika, a ich ostatnia oferta opiewa na 180 mln euro.

Anglia się zbroi

Najbogatsza i najlepsza liga świata przyzwyczaiła nas do tego, że kluby w niej grające co roku przeprowadzają wielomilionowe transfery. Tym razem nie było inaczej. W obecnym sezonie na angielskich boiskach będziemy mogli zobaczyć kilku nowych świetnych graczy. Oprócz wyżej wspomnianego Ronaldo będą to: Romelu Lukaku, Jadon Sancho, Raphael Varane czy Ibrahima Konate. Walka o tytuł zapowiada się pasjonująco.

Stagnacja we Włoszech

Po pewnym ożywieniu znów pojawiają się znamiona kryzysu w Serie A. Inter zmuszony złą sytuacją finansową musiał sprzedać kilku ważnych piłkarzy. Juventus szuka formy i następcy Ronaldo. Cieszyć jedynie może tylko to, że na właściwe tory wróciła tak zasłużona marka jak AC Milan, który po wieloletnich problemach sportowych wrócił do Ligi Mistrzów. Oczy kibiców z Polski mogą częściej być zwrócone na tę ligę, gdyż gra tu sporo naszych rodaków: Wojciech Szczęsny, Łukasz Skorupski, Bartłomiej Drągowski czy Nikola Zalewski odgrywają ważne role w swoich zespołach.

Francja i Niemcy ligami jednej drużyny?

W niemieckiej piłce od lat dominuje Bayern Monachium. Wiele wskazuje na to, że w tym sezonie będzie podobnie. Wprawdzie zespół Roberta Lewandowskiego

nie poczynił wielkich transferów, ale i tak kadra wydaje się na tyle solidna, że nie będzie

mieć problemu ze zdobyciem mistrzostwa. Podobnie sytuacja może wyglądać we Francji. PSG rok temu zaliczyło blamaż nie wygrywając żadnego trofeum i w tym roku zadbało, aby sytuacja się już nie powtórzyła. Sprowadzenie Messiego, Ramosa, Hakimiego i Donnarummy ma sprawić, że paryżanie w końcu sięgną po upragnioną Ligę Mistrzów.

Kto sięgnie po Champions League?

Niektórzy komentatorzy twierdzą, że finał rozegra się już w fazie grupowej, gdzie PSG zmierzy się z Manchesterem City. Oba kluby finansowane przez szejków przez lata wydawały ogromne sumy na transfery, a mimo to nie udało im się jeszcze sięgnąć po trofeum. Oczywiście w gronie faworytów trzeba wymienić Real Madryt, Chelsea, Bayern czy Manchester United. Trochę z tylnego fotela zaatakować może Barcelona, Juventus czy Inter. Jest oczywiście też całe grono kopciuszków chętnych sprawić niespodziankę niczym FC Porto w 2004 roku.

Widok Leo Messiego (34 l.) w koszulce PSG wciąż budzi zdziwienie

Czy Kylian Mbappe (22 l.) przeniesie się w tym oknie transferowym do Realu Madryt?

Cristiano Ronaldo (36 l.) w Juventusie grał przez trzy sezony

EUROPA GRA

FOT. WWW.IMAGEPHOTOAGENCY.IT / IMAGO SPORT / FORUM

ŁÓDZKA POGODYNKA

PONIEDZIAŁEK

18°C

Imieniny
obchodzą:
Alfred, Feliks,
Jan, Małgorzata,
Miron, Róża

30.08

WTOREK

19°C

Imieniny
obchodzą:
Bogdan, Izabela,
Jan, Nikodem,
Paulina, Rajmund

31.08

Z kart „Ziemi obiecanej”

WESOŁE
MIASTO

– Trzy czy cztery miesiące i Łódź ich przero-
biła na innych ludzi.
– Łódź ich tylko przebrała w inną garderobę.
Dać im dzisiaj z dziesięć morgów gruntu, to
za tydzień najdalej ani śladu w nich nie pozostanie
łódzkiego życia.

Kuferek
ReymontaŁÓDZKIE
ŻYCIE...

Ciągnęły tłumy ludzi, setki wozów skrzy-
pialo, tysiące wagonów leciało jak błyska-
wice, tysiące westchnień wznosiło się
i tysiące rozpalonych spojrzeń rzucało się
w ciemność z upragnieniem i gorączką sku-
kając konturów tej „ziemi obiecanej”...

NR 31 ŁÓDZIANIZMY

„CIELEŃNIK”

Po lewej stronie kawiarnia Szwetyusza,
a później Konrada na starej fotografii

Na Nowym Rynku (ob. plac Wolności) przy wylocie ulicy Konstantynowskiej (dziś ul. Legionów) w narożnym budynku działała od połowy XIX wieku jedna z najstarszych kawiarni łódzkich Ottona Szwetyusza pod nazwą „Cukiernia Warszawska”. Właściciel dobudował do niej letni ogródek, ulubione miejsce spotkań ówczesnej młodzieży i stąd określany był mianem „cielętnika”. W 1886 r. interes prze-

jął Zdzisław Konrad i urządził lokal na wzór wiedeński. Najmłodsza klientela jednak została, gdyż na piętrze nad kawiarnią w nowym „cielętniku” urządzono zabawy taneczne i koncerty dla młodzieży. Miejsce to przez jeszcze długo służyło rozrywce i gastronomii. Po wojnie przez lata funkcjonowała tu sławna z dancingów restauracja „SIM”, a także cukiernia „Ptyś”. agr

ŁÓDZKIE LEGENDY

KIEDY
POWSTAŁ
WIDZEW?

W dokumencie bpa Jana Kropidły z 1387 r. znajdują się informacje, pozwalające dość dokładnie określić datę założenia Widzewa. Miejscowość tę razem z Łodzią otrzymał w dożywocie kanonik Piotr Śliwka od Zbiluta, który zasiadał na stolcu biskupów wrocławskich w latach 1364–1386. Okres wolnizny we wsiach nowo zakładanych na ogół nie przekraczał 20 lat, natomiast w istniejących już od dawna był znacznie krótszy. Ponieważ Widzew otrzymał 14 lat, przeto prawdopodobnie upłynęło już 6 lat od jego założenia, które nastąpiło zatem ok. 1381 roku. Położenie Widzewa dość łatwo określić, bowiem jest on zaznaczony na mapach z przełomu wieków XVIII i XIX oraz na starszych planach dóbr łódzkich.

Gorzej przedstawia się sprawa Łodzi-wsi, po której do tego czasu pozostał jedynie folwark. Znajdował się on w okolicach dzisiejszej ul. Solnej, na południowo-wschodnim krańcu stawu młyńskiego. Od tego też miejsca prowadziły dwie drogi: jedna do wójtostwa i Widzewa, druga do Księżego Młyna. Zapewne bezpośrednio z folwarkiem, podobnie jak w wielu innych miejscowościach, sąsiadowały zabudowania chłopskie, toteż kiedy uległy ruinie, nie zachował się po nich żaden ślad w nazewnictwie, gdyż folwark i wieś stanowiły jeden punkt osadniczy. Po założeniu na początku XV wieku miasta Łodzi, jej osadę macierzystą zaczęto nazywać Łodzią-wsią, a od XVI w. Starą Łodzią lub Starą Wsią. agr

Mapa Łodzi średniowiecznej

FOT. WWW.HISTORYCZNIE.UNI.LODZ.PL

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

UWAGA! Kolejne wydanie
w środę 1 września

GALERIA ŁÓDZKICH
MURALI

FOT.ŁÓDŹ.PL, ENVIATO/ELEMENTS, MAC, APF

Mural „Midnight lovers” autorstwa Klone Yourself przy ul. Legionów 41, inspirowany obrazem Marca Chagalla „Niebo zakochanych”

KRYMINAŁKI

ZNAD ŁÓDKI

PLAJTA I DRAMAT RODZINY

Służąca państwa Damm, której rodzina zajmowała luksusowe mieszkanie w kamienicy przy ul. Gdańskiej 34, ochoczo przyjęła wychodne w sobotni wieczór 28 kwietnia 1934 roku oraz 2 złote na bilet do kina „Imperial” przy ul. Zachodniej. Gdy wróciła do domu ok. 22.30, zaniepokoiła ją panująca cisza. Gdy rankiem zajrzała do sypialni państwa, wyglądali jakby spali kamiennym snem. Zaniepokojona zawołała dozorcę, który widząc błąd państwa Damm i ich córki natychmiast wezwał pogotowie. Lekarz ze szpitala im. Poznańskich stwierdził zatrucie silnym środkiem nasennym o nazwie weronal. Niestety nikogo nie udało się uratować... Juliusz Damm, doktor filozofii, lat 41, był przed-

siębiorcą w branży pończoszniczej i mieszkał wspólnie z żoną Dorą (34 l.) oraz 11-letnią córką Iloną. Rodzina uchodziła za majątną, ale kryzys ekonomiczny pogorszył sytuację, akcje fabryki posiadane przez Damma spadły o 75%, stopniały zapasy gotówki, bliskie było widmo lockdownu. Stracili prawie wszystko i nie potrafili wyobrazić sobie dalszej vegetacji w biedzie, więc w desperacji postanowili popełnić samobójstwo razem z dzieckiem. Dammowie zostawili cztery listy, w tym jeden z wyjaśnieniem dla policji, która nie dopatrywała się winy osób trzecich i umorzyła dochodzenie. Dramat fabrykanckiej rodziny odbił się głośnym echem na łamach łódzkiej i krajowej przedwojennej prasy... agr

FOTORADAR

Drzewa lubiące cień?

PATENT NA MAKE-UP

podobnie terminował w Łodzi, a potem otworzył sklep w Riazaniu. W 1904 r. wyemigrował do USA wraz z rodziną, by wziąć udział

30 sierpnia 1938 roku w Los Angeles zmarł Max Factor, twórca i producent wielu kosmetyków, genialny charakterystyczny filmowy, założyciel sławnego koncernu kosmetycznego. Data śmierci jest bezsporna, natomiast czas i miejsce urodzenia były owiane tajemnicą, podobnie jak pierwsze młodzieńcze lata i początek kariery, prawdopodobnie w Łodzi. Nasze miasto widnieje cały czas na oficjalnej stronie firmy Max Factor jako miejsce jego urodzenia, choć archiwiści kilka lat temu po kwerendzie orzekli, że była to raczej Zduńska Wola.

Max Factor urodził się 18 II 1872 r. jako jeden z dziesięć dzieci Abrahama Faktorowicza i Cecylii Tadowskiej. Pochodził z bie-

KARTKA Z KALENDARZA

Max Factor podczas wykonywania pomiarów głowy i twarzy młodej kobiety, 1933, Hollywood, USA, fot. General Photographic Agency

w światowych targach w St. Louis, podczas których zaprezentował swoje szminki i zmywalny podkład, czyli make-up, który zapoczątkował jego karierę w USA, a potem na całym świecie. W St. Louis Factorowie stworzyli fabrykę kosmetyków, a Max rozpoczął współpracę ze studiami filmowymi w Hollywood (Metro-Goldwyn-Meyer czy Paramount Picture) oraz gwiazdami takimi jak Pola Negri czy Rudolf Valentino. Ale jego największym sukcesem była charakterystyka Borisa Karloffa w filmie „Frankenstein”, za którą otrzymał w 1930 r. Oscara wspólnie z synem Maxem jr., szefującym znanej firmie aż do śmierci w 1996 r. agr